

Protokoll for Vestre Gausdal historielag – 1927-1937 (avskrift)

I anledning av at der fra Gudbrandsdalens historielag var oversendt kr. 225,-, utgjørende del av indsamlede midler til Kraabølsboken, der tænkes anvendt av en bygdebokkomite for Vestre Gausdal, helst til innsamling av materiale til en gaards- og slegtshistorie for bygden, var undertegnede samlet paa Nyvold den 20de mars 1927 for at samtale om hvad der i den anledning bør gjøres. Der var indkaldt en representant fra hver kreds. Fra øvre Svadsum mødte Harald Foss, fra nedre Svadsum John Myklebø, fra Olstadgrænden, Amund Flutuen og fra Bødalen Marie Solbjørg. Fra Forsetgrænden og Auggedalen mødte ingen.

Man blev enige om at man blant andet skulde faa trykt spøragsmaalschemaer til utdeling for derigjennem at faa innsamlet opplysninger om folk og forhold i bygden saa langt tilbake i tiden som mulig.

Til formand i komiteen valgtes Amund Flutuen, der ogsaa blev paalagt at utarbeide utkast til schema m.v.

Møtet hævet

A. Flutuen, Marie Solbjørg, John Myklebø, Harald Foss

Den 29de mai 1927 hadde bygdebokkomiteen møte paa Nyvold hvor undertegnede medlemmer var tilstede. Følgende behandledes:

1. I anledning beslutningen om trykning av spøragsmaalsschemaer, hadde formanden faat fat i en del spørgerelister fra Arbeidskomiteen for Hedemarkens bygdebok der blev gjennomgaaet, men da man fandt at tiden var for knap til at man nu kunde bestemme hvilke av disse og muligens andre spøragsmaal man skulde ta med, besluttetes at medlemmerne hver for sig skulde gjennomgaa listen og paa et senere møte fatte den endelige bestemmelse.
2. Besluttetes at vedta tilbud fra arkivassistent Leif Midthaug om at skaffe os følgende avskrifter:
 - i. Av skifteregistaturen inntil 1780 kr. 25,-
 - ii. Av folketellingen 1801 for V. Gausdal kr. 30,-
 - iii. Av Folketellingen 1665 for V. Gausdal kr. 10

Til sammen kr. 65,-
3. Besluttete at man skulde søke at faa fat i de paa gaardene forefindende gamle papirer og ta en nummerfortegnelse over disse efter alderen, samt et kort utdrag av indholdet og hvis dette er av særlig interesse tas hel avskrift av dokumentet. Efter papirene er ordnet efter nummer leveres de tilbake til eierne, med anmodning om at de blir sikkert opbevaret paa gaarden.

Møtet hævet.

Amund Flutuen, Simen Forseth, Ole Bakkum, Albert Ulsrud, Marie Solbjørg

Den 27de desember 1927 var bygedbokkomiten indkaldt til møte paa søndre Forseth: H. Fos, O. Bakkum og Albert Ulsrud mødte ikke. Til behandling forelaa skrivelse fra formanden i Gudbrandsdalens historielag angaaende dannelsen av bygdehistorielag for V. Gausdal, vedlagt et av Ivar Kleiven utarbeidet forslag til love for bygdehistorielag. I den anledning besluttet at medlemmerne hver i sin kreds skulde undersøke om der er nogen interesse for dannelse av et saadant lag, og i tilfælde sammenkalde til møte til tegning av medlemmer m.v.

Anvistes regninger til formanden for protokoller, møter og bøker for til sammen kr. 17.75 og for utskrift av ministerialbok for Nykirkens sogn kr. 25,00, i alt kr. 42,75

A. Flutuen, Simen Forseth, Marie Solbjørg

Aaarsberetning for 1927

Der har i aaret været avholdt 3 møter for komiteens medlemmer. Fremmøtet til disse har til dels været mindre godt og komiteen kan dessverre ikke rose seg av aa ha utført noget stort arbeide. Beslutningerne om anskaffelse av spøragsmaalschemaer har ikke ført til noget resultat, og heller ikke er der blit gjort stor for at faa fat i gamle papirer i bygden. Derimot er der gjennom arikvassistent Leif Midthaug, Hamar, tilveiebrakt utskrifter av skifteregistraturen for tiden 1680-1790, mantallet 1665 og folketellingen 1801. Disse er igjen avskrevet i en protokol der beror hos formanden, og orginal utskriftene er til dels omdelt blant komiteens medlemmer. Desuten er der tat avskrift av de av kirkesangerne førte gamle ministerialbøker. For Svadsum omfattede tiden 1846-1867.

Den 10de april 1928 hadde komiteen møte paa søndre Solberg. Alle medlemmerne var tilstede undtagen Harald Foss. Regnskapet blev oplæst og viste en utgift i aaret av kr. 109,75 og en beholdning av kr. 119.14

Der besluttedes at søke at faa utleveret originalen til Kraabølboken, for at faa ta avskrift av Paul Nygaards optegnelser der antas at være av interesse

A. Flutuen, Ole Bakkum, Marie Solbjørg, Simen Forseth

Vestre Gausdal historielag blev stiftet 10de mai 1929. Følgende meldte deg som medlemmer og betalte kontingent for 1929 med kr. 1,-

Ole E. Snertingdalen, A. Fluteun, Simen Forseth, Ole M. Stubberud, Nils Kalstad, Ole S. Madslie, Amund Tøftum, Ole Bakkum, Olav Kirkebø, Marie Solberg, Simen Nordgaarden, Ole Helleberg, Alfred Høyer, Olav Aspesletten (kr. 2,00), Nikolai H. Bø, Olav Mathisen, Faaberg, Rudolf Helleberg inden 9/8 29

Det besluttedes at styret skulde bestaa av 6 medlemmer (1 fra hver kreds). Hertil valgtes: Simen Forseth, Albert Ulsrud, Marie Solberg, Amund Fluteuen, Ole Bakkum og Harald Foss

Styremøte holdtes hos Simen Forseth den 21te juli 1929. Foruten styremedlemmene Simen Forseth, Ole Bakkum, Marie Solberg og Amund Flutuen var ogsaa arkivassistent Midthaug tilstede.

Til behandling forelaa:

1. Valg av formand, næstformand og kasserer. Til formand valgtes Amund Flutuen, til næstformand Simen Forseth og til kasserer Ole Bakkum
2. Lovutkastet blev gjennomgaaet og havdes dertil intet at bemerke
3. Regnskapet for bygdebokkomiteen blev gjennomgaaet og vistes en beholdning i banken av kr. 136,95 der bliver at overføre til historielaget

A. Flutuen, Marie Solbjørg, Ole Bakkum, Simen Forseth

Aarsmøte avholdtes i Jadraturon søndag den 16 mars 1930.

Til behandling forelaa:

1. Aarsberetning. Siden lagets stiftelse 10. mai f. aar har der været holdt 1 styremøte og for øvrig har nogle av styrets medlemmer arbeidet lidt med sleghoptegnelser med videre. Formanden har av fru Ingeborg Kalstad havt utlaant en del dagbøker og andre optegnelser av Hans Kråbøl fra omkring 1820 og ældre som der er tat en del avskrifter av som muligens kan være av interesse.
2. Regnskap: Ved laget stiftelse blev bygdebokkomiteens beholdning i banken, kr. 130,95 overladt til historielaget. I aarets løp er indkommet kontingent kr. 20,- og renter kr. 6,58. Til sammen kr. 157, 53. Av beholdningen i banken er avskrevet ved akkorden kr. 52,18. Altså disponibelt i banken kr. 29,83
3. Det besluttedes enst. At indmelde laget i Landslaget for by- og bygdehistorie. Den årlige kontingent er kr. 15,- og faar herfor 3 eksempl. av tidskriftet Heimen
4. Til medlemmer av styret for 1930 valgtes:
Ole M. Stubberud, Simen Forseth, Marie Solberg, Amund Flutuen, Ole Bakkum og Simen Nordgården

Møtet hævet

A. Fluteun, Simen Forseth, Am. Tøftum, Ole E. Snertingdalen, Nikolai Bø, Olav Bratland, Marie Solbjørg

Lørdag 7de februar 1931 holdted styremøte paa V. Gausdal Handelsforening hvor undertegnede var tilstede. Følgende foretokes:

1. Da man fandt det var for kostbart at staa som medlem av Landslaget for bygge- og byhistorie besluttedes at prøve at faa laget utmeldt saaledes at formanden indmeldes som personligt medlem, hvor ved laget vil faa et eksemplar av Heimen, og hvorved laget vil spare 10 kroner pr. aar.
2. Aarsmøtet besluttedes avholdt paa Jøraheim i nærmeste fremtid, og vil man forsøke at faa Leif Midthaug til at holde foredrag.
3. Besluttedes at faa utlaant kirkeboken fra 1867 og fremover og faa tat utskrifter av. Formanden paatok seg at forsøke at faa utført dette arbeide, for en rimelig bekostning
4. Besluttedes at opta arbeidet med at faa fortsat Hans Kraabøls optegnelser om slægter og gaarder i Gausdal, for Vestre Gausdals vedkommende.

Møtet hævet

A. Flutuen, Simen Forseth, Ole M. Stubberud

Onsdag 4de mars 1931 holdtes styremøte for medlemmerne i Svadsum paa nedre Svadsum skole.
Alle medlemer tilstede. Følgende foretokes:

1. Refereredes beslutningerne paa styremøtet 7de februar der vedtokes uten bemerkninger.
2. Formanden meddelte at han nu var færdig med avskrivningen av kirkeboken for tiden 1867-1886, hvortil var medgaaet ca. 120 timer. Der er nu tat utskrift av kirkebøkerne, for Svadsum sogn fra 1818 og for hovedsognet fra 1846-88.

Da intet mer var at behandle blev møtet hævet

A. Flutuen, Ole Bakkum, Simen Nordgården

Aarsberetning for 1930

I lovene for historiealget er der nævnt en hel del saker som laget skal arbeide for, men desværre er der heller ikke i det forløpne aar blit gjort stort av det, men derimot har vi fremdeles arbeidet lidt med at tilveiebringe materialer til en gaards- og slektshistorie. Der er saaledes bl.a. tat avskrift av en kirkebok for tiden 1867-1886, som vil komme til nytte ved dette arbeide, og denne, sammen med hvad der før er samlet av utskrifter og andre opplysninger vil antagelig være et godt grunnlag for en gaards- og slektshistorie for bygden; men det viktigste og vanskeligste; at faa det sammenarbeidet staar endnu igjen og det er vel et spøragsmaal om dette nogengang vil bli gjort.

Da der paa grund av de lange avstander har vist sig vanskelig at faa samlet styremedlemmerne er der ikke blit holdt noget styremøte til valg av formand, næstformand og kasserer, og de for 1929 valgte har fungert som(?) for det forløpne aar, undtagen kassereren der til dels har været syk, hvorfor formanden har fungert ogsaa som kasserer.

Tilslutningen til laget maa siges at være god, idet medlemstallet er øket fra 30 til 44, og det er vel haap om at endnu mange fler vil slutte seg til.

Aarsmøte i historielaget holdtes på Jøraheim 21. mars 1931

1. Det gamle styre gjenvalgtes
2. Som suppleant(?) for styret valgtes:
Iver Gompholen, Olav Kirkebø, Ragna Helleberg, Nikolai Bøe, Asbjørn Bøe og Albert Ulsrud
3. Regnskapet ??des og utviste en beholdning Kr. 119,42

Møtet hævet

A. Flutuen, Ole M. Stubberud, Simen Forseth, Svene(?) Skjelle, J. Hauge, Kr. Kvarberg, Sigurd E. Sønsteli, Arne Kalstad, ?? Solbjørg, S.K. Kalstadrud, Olav Kirkebø, Albert Ulsrud, Ragna Helleberg

Lørdag 28de mars 1931, holdtes styremøte paa Flutuen hvor undertegnede, var tilstede.

Til behandling forelaa valg av formand, nestformand og kasserer: -Til formand gjenvalgt Amund Flutuen og til nestformand Simen Forseth. Kasserer A. Flutuen

A. Flutuen, Simen Forseth, Ole M. Stubberud

Aarsberetning for 1931-1/6-32 (til aarsmøtet i Gudbr.dal historielag - 12/6 1932)

Arbeidet har som i foregaaende aar særlig gaat ut paa at samle tilfang til gaards- og slektshistorien for bygden og der er nu utarbeidet utkast her til for ca. 40 gaarde i Svatsum sogn og for 16 gaarde i Augedalen.

Der er optat fortegnelse over endel gravhauger og jernblester i bygden

Laget har nu 58 medlemmer, hvorav 10 er bosat paa Lillehammer og 3 paa Faaberg st.

Aarsmøte har endnu ikke veret avholdt.

Aar 1936 den 29de februar hadde styremedlemmerne i østre og vestre Gausdal historielag møte paa Jøraheim. Til behandling forelaa spøragsmaal om samenslutning av de 2 lag.

Aarsberetning for 1932

Laget har ogsaa i det forløpne aar arbeidet lidt med gaards- og slektshistorie for bygden og der er nu skrevet utkast til saadan for 40 gaarde i Svadsum sogn, 18 gaarder i Augedalen og ca 20 gaarder i Forsethgrænden. Som kildemateriale er, siden lagets stiftelse anskaffet og benyttet bl.a. avskrift av matrikkel 1668, folketællingen 1801 og skifteregistraturen for tiden 1680-1850 omfattende 527 skifter. Samt av ministerialbøkerne for Svadsum fra 1818-1918 (101 aar) og for hovedsognet 1846-1914. Tillikemed en hel del andre utskrifter som kan antas aa ha interesse for laget.

Lagets medlemmer og andre anmodes om aa være behjelpelige med aa skaffe opplysninger om bygdens gaarder og slekter og for dem som ønsker opplysninger om sin egen og andres slekter m.v., staar vi meget gjerne til tjeneste saa langt vi formaar.

Gjennem Gudbrandsdalens historielag vil vi nu faa en del eksempler av tollinspektør Lassens dagbok 1790 (1777) med forord og bemerkninger av Leif Midthaug ca. 120 sider (44) heftet med pap-perm. Denne bok vil nu bli utdelt gratis til alle lagets medlemmer der betaler aarspengene for 1933

Aarsmøte holdtes paa Berglund i Augedalen lørdag 18de mars 1933, hvor følgende behandledes:

1. Til medlemmer av styret valgtes: Iver Gumpholen, Ole Bakkum, Amund Flutuen, Marie Solbjørg, Simen Forseth og Ole Stubberud
2. Varamænd: Per Foss, Olav Kirkebø, Rudolf Helleberg, Nikolai Bø, Asbjørn Bø og Albert Ulsrud
3. Regnskapet referertes og godkjentes. Det utviste en beholdning av kr. 108,52 i banken

Aar 1935 den 2den juni holdtes fællesmøte av styremedlemmerne i østre og vestre Gausdal historielag paa Jøraheim hvor undertegnede mødte:

1. Ref. skrivelse fra Leif Midthaug av 20/8 1934, hvori meddeles hans betingelse for aa utføre arkivgransking for historielagene i Gausdal som tidligere er vedtat.
2. Likesaa Kr fra den samme av 16/5 1935 tillikemed regning stor kr. 110,- for utført arbeide; fortegnelse over viede i Gausdal 1693-1772, og avskrift av odelsjorbok 1657. Tilsendt v. G. historielag og en del utskrifter tilsendt ø.G. historielag. Av Gausdals Brandkasse har historielagene tidligere erholdt et bidrag stort kr. 500,- som fortrinsvis skal anvendes til arkivgransking. Av dette beløp besluttetdes aa utbetale Midthaug regning kr. 110,-
3. Besluttetdes aa holde fælles aarsmøte for begge historielagene engang til næste høst, efter nærmere bestemmelse.

Møtet hævet.

A. Flutuen, Gutorm berge, Er. Austreng, Iver Gumpholen, Simen Forseth

Aar 1936 den 29de februar holdtes møte av styremedlemmerne i østre og vestre Gausdal historielag. Til behandling foreslaa spøragsmaal om sammenslutning av de 2 lag.

Der blev enighet om aa foreslaa at der vælges et fællestyre paa 3 medlemmer fra hver bygd, der vælges paa aarsmøtet der ogsaa holdes fælles vekselvis i hver bygd. Dette styret skal særlig arbeide for aa fremskaffe arkivmateriale som er fælles for begge bygder. Formannen vælges av styret for 1 aar vekselvis fra hver bygd. Møtet slut.

A. Flutuen, Ole M. Stubberud, E. O. Austreng, Gutorm Berge, Elise Heggen, Marie Solbjørg, Berte Nordrum, Simen Forseth, Torger Kjos

Samme dag holdtes aaarsmøte for begge historielagene paa Jøraheim, hvor ovenstaaende forslag fra styret blev enstemmig vedtat.

Til styremedlemmer valgtes: for østre Gausdal Erland Austreng, O. Svare og Berthe Nordrum, og fra vestre Gausdal: Simen Forseth, Ole Stubberud og Amund Flutuen. Til formann valgtes Berthe Nordrum, nestformann O. Stubberud

Efter samraad med styremedlemmerne i østre og vestre Gausdal blev der i 1934 søkt Brandselskapet om bidrag til arkivgransking for begge Gausdalsbygderne og derved opkom spøragsmaalet om sammenslutning av de to historielag som altsaa blev avgjort paa aarsmøtet i dag. Vi fik da 500 kroner av Brandselkapet til ovennævnte øiemed og arkivassistent Midthaug har nu forskaffet os utskrift av de ældste kirkebøker for Gausdal vedkommende giftemaal fra 1693-1814 og begravede fra 1693-1715 og for øvrig forskjellige andre utskrifter og utdrag av gamle dokumenter.

Paa henstilling fra ordføreren i østre Gausdal har historielaget nu faaet i opdrag aa utarbeide et manuskript i anledning av at der i 1937 er 100 aar siden formanskapsloven traadte i kraft. Hertil er valgt en komite paa 7 medlemmer (4 fra ø.Gausdal og 3 fra v.Gausdal) og disse har bl.a. forskaffet en avskrift av de gamle valgprotokoller i Statsarkivet paa Hamar vedk. formand- og representantvalgene 1837-1877.

Register for de gamle formandskapsprotokoller er ogsaa utarbeidet og maskinskrevet i 6 eksemplarer

År 1937, den 7. mars vart det halde årsmøte for fellesstyret åt historielagom i Gausdal.

Formannen Berte Nordrum ynskte velkommen. So var det val på nyt styre. Desse vart valde: Ola I. Svare, E. Austreng og Torger Kjos for Ø. Gasudal, Amund Flutuen, Simen Forseth og Ole M. Stubberud for V. Gausdal. Formann var Ole M. Stubberud.

Etterpå var det fest med traktering og tale av Inge Krokann om «tida for 100 år sidan med glimt frå Gausdal» som han sa. So fekk vi song av Ingrid Ødegård og Terese Midtgard.

Det var møtt fram otruleg mykje folk både frå Vestre og Ø. Gausdal, og all tykte visst det var ein hugsam fest.

Simen Forseth, Haavard Berge, Ole M. Stubberud

År 1937 den 24. april var styre for historielagom i Vestre og Østre Gausdal innkalla til møte på handelslaget i Vestre Gausdal. Desse møtte ikkje: Amund Flutuen, Ola Svare og Torger Kjos.

Der er nedsett ei nemnd til å arbeide ut eit festskrift um styr og stell og ymse tilhøve i Gausdalsbygdom i dei 100 år sidan formannskapslova tredde i kraft i 1837. For Østre Gausdal er desse med i nemnda: Ingeniør Håvard Berge, lærar Ola Svare, lærar L.F. Hov og Erland Austreng. Frå Vestre: Ole M. Stubberud, Amund Flutuen og Simen Forseth. Ingeniør Berge har teke på seg å vera skriftstyrar.

Vart upplese skriv frå Lillehammer, som skal ha store fester med tilhøve av at samlingane på Maihaugen i sommar er 50 år og tannlæge Sandvig 75 år. Arangsjementskomiteen på Lillehammer spør um historielaga saman med ungdomslagom vil ta på seg å få til tog frå bygdom her til Lhmr., for at folk herfrå kan få høve til å vera med i festane.

Det vart vedteke at historielaget med takk tek imot innbodinga, og at formannen O.M. Stubberud og Erland Austreng vender seg åt ungdomslagom for få dei til å hjelpe til med å ordne dette.

Fest- eller jubileumsskrift.

1. Forliksråd, kommunalforvaltningen, formannskaps- og herredsstyre: Amund Flutuen
2. Kyrkjelege tilhøve og edrugskapsforhold: Hov
3. Skulestell og boksamlinger: Svare
4. Levevis og levekår før og no. Den økonomiske framvokster gjennom 100 år: Stubberud. Den same: Husmannsvæsen, arbeiderbruk og boligbank.
5. Fattigvesen og postvesen: Simen Forseth. Den same: Gamleheim
6. Vegstell, jernbanesaken, skysstellet, automobilkjøring, telefon, lysverket, «doktorsaken» fjellsaken: Ing. Berge
7. Ligningsvesenet, her vender ein seg til herredskass. Ligningssekretær Simen Volden. Likeså søkes opplysning um almenningsstyre, fjellstyre og liknande saker, soleis vestjellsvegen m.m. hos Nils Kalstad
8. Skogen og stell med den, skogvedtekter: Søke opplysning hos herredsskogmester Kr. Kvarberg
9. Om jordstyre, jordspursmål og bureisning: Martin Norshus

Ein prøver å få bileter av aller ordførerne i dei 100 år. Namn tenestetid for dei andre medlemmer av herredstyrene i same tid. Gruppebileter av dei noverande herredsstyrer i kvar bygd skal skaffest. Likeso bileter av hugukjørkjene i baa bygdene.

Møtet slutt.

Ole M. Stubberud, L.F. Hov, Haavard Berge, Simen Forseth, E.O. Austreng

Den 18 sept. 1937 hadde Gausdal Historielag møte på V.G. Handelsforening til samråding um jubileumsboka for kommunestyret 1837-1937. På møte var formannen Ole M. Stubberud, Simen Forseth, Amund Flutuen, Erland. Austreng, L.F. Hov, Håvard Berge, Sverre Hov og Ola Svare

Møte var kalla saman av Håvard Berge som la fram tilfanget som var samla. Han meinte at skriftet vart minst 180 sider, og han vilde få kostnadsoverslag av klisjer og prenting og liknande o.l. hos Stribolts bokhandel. Dette skulde liggje fyre til neste møte laurdag 25 sept. Kl. 6.

Hermed møtet slutt.

Ole M. Stubberud, E.O. Austreng, A. Flutuen, Ola Svare, L.F. hov, Sverre Hov, Haavard Berge, Simen Forseth

100 års jubileet for Gausdalsbygd.

100 års-jubileet for kommunale sjølstyre i Gausdalbygd vart feira på Fjerdrum skule den 28. desember med ein vellukka fest. Ordfører Bjørge leda festen. Jubileumsboka vart hefta i prentinga so ho ikkje log fyre heilt ferdig som meininga var. Likevel fekk møtelyden ein gløtt inn i ho. Festskriftet kom om eit lite bel etter, og det kom ikkje på berre 180 sider, men på 270 sider. Det ha vorte vel omtala i blada og i det store og heile lyt ein segja, at det ha fylt oppgåva si, og skriftstyraren ingeniør Haavard Berge som ha utført storarbeidet med boka, ulønt og uegennyttigt, ha al ære av henne og tilkjem historelagets og Gausdalsbygdenes beste takk.

N' Per aa'n Ola, nurigar Kraabøl, sønna'n has Elland Pedersen, som va komme efra nurigar Aulstad, va mæ e krin e 1807-08 aa døm døydde baee tu paa Winger e 1808. N' Per va nok bruker e nurigar Kraabøl, aa va gift me'n Marte Simensdaatter Svensru, aa da'n Per døydde gifta ho se at me'om Ola Syversen Prestru efraa Faaber e 1813, aa han va nok ein taa døm som kun gjera omtrent haa dæ va. N' va go snikker aa sme, aa dokter va'n au, men dæ va nok inte støt n' va aa faa tæ di.

N' Matias Kraabølsmoa, som va mye haas 'om paa Kraabøl e ongdomma fortalde me, at dæ va eingong e haavaal'n n' va me 'om paa laava aa gjore slæar, saa kom dæ n' gaamaal ein eitte Ola Baarslistugun, aa bar se ille før'n hadde e stortaa som va saa styggele von, aa vilde ha Prestru'n te aa doktere ho, men 'n va nok inte hoga paa dæ da, aa 'n les inte høre'n men 'n Ola ga se inte, n' helt paa aa gnog. Teslut vart nok Prestru'n harm, aa saa greip'n n' haammaar aa e' hauggejøinn «E fær fell ta me tæ aa gjera dæ leill da» sa'n. Mein da kainn du tru gammel'n fæk føter unner se, da vart nok taa'a go at me ein gong saag dæ ut før.

Men Prestru'n fækk nok von taa sjølv han paa slutten. N' fekk koldbrand e stortaa'n, aa dæ kom nok veere(?) au, saa dæ va nok taa di n' døydde teslut. Sjølv skjønna'n nok at dæ va inte naa gjera ve dæ, aa dokteran hadde'n nok inte større tru paa, men dæ vart naa te di likevel at e skul hente doktern aat'om, aa e vart mæ indpaa der'n laag aa fæk høre aa døm sa. Dokter'n feinn da før dæ fyste fram e slags salve som skull smørjast paa. «Detta gjer ingenting aat med dæ» sa'n Prestru'n, aa da va dæ saammaa haa doktern sa, saa sa Prestru'n tvert emot. «Ja saa blir det vel ingen anden raad end aa ta av taaen da» sa kokter'n teslut. «Ja dæ kainn du gjer, men ho bli naa like vond før di da» sa'n Prestru'n. Dæ ska væra slek mæ koldbrand, at om'n tæk taa de lemme som en har dæ ti, saa ska'n kjeinne dæ æ vont ti di likevel, akkurat som før. –Doktor'n laut da gaa at som n' va komme, aa da vi kom ut at saa kom'n Imert Kraabøl aa vilde væta haas dæ sto te me føraasmeinna sine. «Aa, han var langt klogere han end eg» sa'n dokter'n

N' Ola Lange.

N' Ola Smelin, far hennes Synne Smelin, va nok ein taa døm som likte se ailler best ner'n fæk væra e fjeille paa fisking aa fanging, aa'n brukte støt paa aa væra bortpaa Vinstervatnom en tur fyst'nas paa vintra, aa dær likte'n se saa godt at'n ofte vart veran der te like inn'paa jul. Saa va dæ eingong 'n hadde vorte væran der naagaa hale lengje saa'n inte viste rikti aa lenge dæ va'at te jul, saa fek'n tile 'n maaraa me'n laag, høre tu kvinfolk som snakkast ve, aa saa spurde den eine: « Veit du haa lengje dæ æ at te jul naa». «Natta ei aa dagane tvaa» svaaraa den andre. Saa spurde ho «Kein e faa laant dein store ringakjeln' din». «Haa vilde du mæ honom». «E vil sjo (koke) 'n Ola Lange før'n inte hem vil gange». Men da sjønna'n Ola haa dæ lei, aa at dæ va sikkreste aa dra se hem at saa fort som mole.

Bror has Ola Smelin n' Lars Snikkermoa, va eingong seinvore paa hausta burti Skaandala aa slo. Leine va'n aa kæillvore var dæ, aa saa la'n paa dygtogt paa peisen, aa la se paa'n bænk tæ aa saavaa om kvel'n. Ret som dæ va vart'n puffa ne taa bænk, men'n va nok inte fælt skvætten, n' brydde s einte større om dæ, men la se tæ aa saavaa at; men da n' saa vidt hadde somna at, saa vart'n puffa ne paa golve at, aa da sjønna'n dæ va inte fre aa faa, aa saa reis 'n op, gjek sta sætte op baade eldhusdøra aa porten, aa greip øksa si aa en varebrann, aa spaadde paa dæ at va dæ naan der da skul døm ut, aa da'n kom utpaa dørasteinan fæk'n høre dæ skratla kalt burti storfurun bortve Skraplivua, der som Skaandalsfruga hadde matklukka hengjan dein tia ho bodde der. (Dæ va dein tia husan sto trast nora Skraplivua, omtrentt paa saamaa steille som Skaandalsfruga hadde husan sine.)

Saa va dæ en an gong n' Lars hadde komme te aa drokkje se full –ja dæ va kainskje inte bære dein gong'a n' va full eill – aa va paa hemveiga seint om kveiln, men da'n kom burti Viknekleiva saa møtte'n e svart kollete ku, aa denna kua jaagaa'n taa veiga før se; men dæ skulde'n nok inte gjort, før da viste 'n inte naa taa se før'n vakna opat paa e litor slet uppi Bergs-eingje (neunner Berg) aa da drev'n saa sveitten rein aa dansa mellevit e hosolæstom, aa dein sletta heite Mellevitsletta dein dag e dag.

Fortegnelse over gravhauger i Olstadgrenden.

1. Paa Vikne like i veikanten ret nedenfor laaven
2. Paa Vikne like i veikanten ca. ... meter længre syd. Gjerdet ved veien gaar over begge haugene
3. Ved Jadratur, nogle meter nedenfor veien (ved Lystad)
4. Ca. 20 meter længre syd. Denne haug benyttes som «trapfot» for låven paa Ulvevolden
5. Ved transformatoren paa nedre Olstads eiendom (ved gjerdet mellem nordre og nedre Olstad) ret nedenfor garden

I Bødalen

6. Paa nedre nigard Bøes vold nedenfor veien ca. 10 m. nord for laaven
7. En haug som benyttes til trapfot for ovennævnte laave
8. Ved Nyvold, straks nedenfor veien. (Paa denne haug staar nu en stang for radioantenne)
9. (9-11). Paa Sørbøvollen mellom Nyvold og veien til Sørbø er der 3 hauger i en trekant der alle er ødelagte ved opdyrking, men som dog er synlige
10. (12-13). Paa Sørbøvollen søndenfor gaardsveien er der 2 hauger hvorimellem der har staaet en laave med kjøring midt igjennom, sslede at begge haugene har været benyttet som «traapfot». Begge disse er ogsaa nu ødelagte ved opdyrking, men er dog synlige
11. Paa nordre Olstad jorde nordenfor laaveen nederst paa jordet er der ogsaa en mindre gravhaug
12. Paa Kirkevnagen ved Olstad Kapel like ved kirkestuen har der utvilsomt ogsaa været en gravhaug som er borttat.

Fortegnelse over jernblæster (1931)

I vestfjeldet:

1. Ved Kittilbu, ved Lundebakken ret ned for Lundes sæter. 5 store jernbæster eller huler. (Kan paavises av Olaus Bjerkhage)
2. Ved Drogstjernhaguen ret i øst for sæteren ved Rævaaen i Rævaabakken
3. Ved Blæstrom sætergrænd skal deer efter oplysning av Olav Svensrud være et felt med mange jernblestrer ved Blerstermyren, ned og nord for Svensrud sæter. Nederst paa denne myr skal der være murtomter
4. Ved Dokfløisæter, skal der like ned for sæterløkken tilhørende Amund Einstad vær jernblester
5. Ingeniør Amundur Frøisland, Thune Verksted, Oslo, der har hus ved Skjervungen ca 8 km vest for Kittilbu, fortæller at der omkring er mange jernblestrer og skulde han notere dem op og avsætte feltet paa et kart (Ovenstaaende er meddelt om sakfører Fliflet)
6. Paa Liunssæteren ved Berges sæterløkke (meddelt av Gutorm Berge)
7. I Bjerkhageliens statsskog skal der være 3 jernblester. (Alle disse kan paavises av Amund Hestehagen)
8. Paa søndre side av Haukaadalen (Helleberg skog) er der et sted som kaldes Blestervollen, og i nærheten der skal der findes slagger (Meddelt av Sigvard Midtlien)
9. Ved Viknesæteren, der hvor Bull Aakrann for en del aar siden brendte kul, skal der være en hel del slagger (Meddelt av Sigvard Midtlien)
10. I Gleinsopdalen en 2 a 3 km syd for Holevolden skal der være en stor slaghaug (Meddelt av John Møklebø)
11. Lidt længer i øst paa liresset(?) ved en vintervei skal der være slagger (Meddelt av Ole Bakkum)

Paa Østsiden

1. Paa Klaapes sæterløkke paa Gaasøien (Meddelt av Hj. Snilsberg)
2. Et stykke søndenfor Aantjernet (Meddelt av John Hytenget)
3. Ved Benlisæteren i nærheten av Høstsæteren(?). (Meddelt av Otto Johnslie)
4. I Gammelvaarsæteren like ved liuen (A.F.)
5. I Blesterhaugen (paa Snertingdalens eiendom ved Gryta) findes der nogle større slaggstykker, men trods nøie undersøkelse har jeg ikke kunnet finne no andet spor efter jernblestre der, men navnet tyder jo paa at jernblestring skulde ha foregaaet der (A.F.)
6. I jordet hjemme paa Olstadbakken findes der slagger ifølge utdagn av Stener Olstadbakken
7. I jordet hjemme paa Ulsrud findes der ogsaa slagger ifølge meddelelse av Albert Ulsrud

Innberetning angående befaring av en del gravrøiser på gården Fosset søndre (gn. 34, bn. 1), Nykirke sogn, Vestre Gausdal pgd. Gudbrandsdal, Oppland

Efter opfordring fra gårdbruker Simen Forseth foretok jeg den 16de august 1938 sammen med M.A. Lien og I. Rustad en befaring av en del oldtidsminner på gården Fosset søndre. Gårdens eier S. Forseth påviste minnesmerkene for oss.

På denne gårds grunn ca. 400 m. sydøst for husene oppå en liten skråning i lien hvor det nu er utmark ligger det ni små gravrøiser, ca. 5 m. i tvermål. De er alle urørte og ligger fint til med utsikt over Vestre Gausdal. Det er derfor høist sannsynlig at røisene skriver seg fra bronsealderen, men det er selvsagt ikke utelukket at de kan være yngre. Stedet hvor røisene ligger heter Kalveløkken (Kalleløkken). Like nord for gravrøisene er det spor etter tre hustomter etter ganske små hus som antagelig er fra nyere tid. I alle fall kan de ikke tidfestes nu. Den lengste tuft er 7 m. lang og 5 m. bred. Det skal også ha vært et kalvehus på dette sted. Fra røisene og frem til husene på Fosset søndre går den gamle bygdeveien. Den ligger i midtlien, men brukes ikke lengre.

Oslo, 18de oktober 1938

Sigurd Grieg (sign.)

Medlemmer av v. Gausdal historielag

Nr.	Navn	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
1	Ole E. Snertingdalen ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
2	Amund Flutuen ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
3	Simen Forseth ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
4	Ole. M. Stubberud ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
5	Nils Kalstad ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
6	Ole I. Madslie ind. 1929 (død)	1	1	1	1	1	1	1 +
7	Amund Tøftum ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
8	Ole Bakkum ind. 1929 (død)	1	1	1	1	1	1	1
9	Olav Kirkebø ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
10	Marie Solberg ind. 1929 (død)	1	1	1	1	1	1	1
11	Simen Nordgaarden ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
12	Ole Helleberg ind. 1929 (død)	1	1	1	1	1	1	1 +
13	Alfred Høyer ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
14	Olav Aspesletten Faab.st. ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
15	Nikolai Bø ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1
16	Olav Mathisen Faab.st. ind. 1929	1	1	1	1	1	1	
17	Rudolf Helleberg ind. 1929	1	1	1	1	1	1	1 +
18	Anders Melbø Indm. 1930		1	1	1	1	1	1
19	John Myklebø Indm. 1930 (død)		1	1	1	1	1	1
20	N.T. Nilsen Lilleh. Indm. 1929	1	1	1	1	Død	1934	
21	P.T. Helleberg Lilleh. Indm. 1929	1	1	1	1	Død	1936	
22	Pastor A. Megrund Lilleh. Indm. 1929	1	1	1	1	Død		
23	Gustav Olstad Lilleh. Indm. 1929	1	1	1	1	Død		
24	Gustav Rønning Lilleh. Indm. 1929	1	1	1	1			
25	Ivar Rønning Lilleh. Indm. 1929	1	1	1	1			
26	Kristoffer Kalstad Lilleh. Indm. 1929	1	1	1	1			
27	Marthe S. Kalstad Lilleh. Indm. 1929	1	1	1	1	Død	1933	
28	Ingeborg S. Kalstad Lilleh. Indm. 1929	1	1	1	1			
29	Olav Bratland Indm. 1930		1	1	1	Utmelt		
30	Arne Kalstad Indm. 1930		1	1	1	1	1	1
31	Einar Galaasen Indm. 1930		1	1				1
32	Hans Halvorsen Indm. 1930 (død)		1	1	1	1	1	1
33	Harald Skaalenget Indm. 1930		1	1	1	1	1	1
		26	33	33	32	22	22	19
		1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
34	Kirkesanger O. Holen indm. 1930	1	1	1	1	1	Død	1935
35	Martin Barlund indm. 1930	1	1	1	1	1	1	
36	Albert Ulsrud indm. 1930	1	1	1	1	1	1	
37	Olav Olstad indm. 1930	1	1	1	1			
38	Per Nergaarden indm. 1930	1	1	1	1	1	1	
39	Hans Smelien indm. 1930	1	1	1	1	1 +	1 +	
40	John Ivarson Faab.st. indm. 1930	1	1	1	1	1		
41	Asbjørn Bø indm. 1930	1	1	1	1	1		
42	Øivind Haave indm. 1931		1	1	1	1	1	
43	Per O. Foss indm. 1931		1	1	1	1	1	
44	Iver Gumpholen indm. 1931		1	1	1	1	1	

45	Bendik Madslie indm. 21/3 1931		1	1	1	1	1	
46	Sverre Skjelle indm. 1931 (død)		1	1	1	1	1	
47	Sigurd Sønsteli indm. 1931		1	1	1	1	1	
48	J. Hauge indm. 1931		1	1	Utm.			
49	Stener Kalstadrud indm. 1931		1	1	1	1	1	
50	Ottar Solbjørg indm. 1931		1	1	1	1	1	
51	Sristian Kvarberg indm. 1931 (død)		1	1	1	1	1	
52	Kaare Forseth indm. 1931		1	1	1	1	1	
53	Ragna Helleberg indm. 1931		1	1	1	1	1	1
54	Ingeborg Kalstad indm. 1931		1	1	1	Død	1934	
55	Carls Holen indm. 23/4 1931		1	1	1	1	1	
56	Syver Treteng indm. 1931		1	1	1	1	1	
57	Harald Kjernlie indm. 1931 (død)		1	1	1	1	1	
58	Sigurd Kalstad Lilleh.		1	1	Har	Bet.		10
59	Bernt Finsrud indm. 1933				1	1	1	
60	Chr. Aanrudhaugen indm. 1933				1	1	1	
61	Ottar Rønning, Augedal indm. 1933				1	1	1	
62	Iver O. Lien indm. 1933				1	1	1	
63	Øistein J. Dahl indm. 1933				1	1		
64	John Pettersen indm. 1933				1	1	1	
65	Sigmund Forseth indm. 1933				1	1	1	
66	Hj. Snilsberg indm. 1933 (død)				1	1	1	
67	Solveig Solseth indm. 1933 v/Maren Solberg				1	1		
		8	25	25	32	29	24	
		1934	1935	1936				
68	Rakel Sannøi	1	1					
69	Rønno Vengshol indm. 1935		1					
70	Olav Svensrud indm. 1936			1				
71	Even Høgsveen indm. 1936			1				
72	Olaf Jørstad indm. 1936			1				
73	Ivar Øigard indm. 1936			1				
74	Sogneprest Dalen indm. 1936. Utf.			1				
75	Fru sognepr. Dalen indm. 1936. Utf.			1				
76	Marinus Skaar indm. 1936			1				
77	Lensmand Skarra	52	45	8				
78	Eiliv Kraabøl			1				
79	Harald Foss			9				

For 1937 har disse betalt ei krone hver:

1	Otto Jørstad	22	Edvart Svendsrud
2	Simen Forseth	23	S.K. Wold
3	Nils S. Kalstad	24	Lensmann Skarra
4	Arne Kalstad	25	Eiliv Kraabøl
5	Martin Barlund	26	Albert Ulsrud
6	Bendik Madslie	27	Asbjørn Bø
7	Sverre Skjelle	28	Nikolai Bø

8	Ottar Solbjørg	29	Sigurd Sønstelid
9	Kr. Kvarberg	30	Stener Kalstadrud
10	Kaare Forseth	31	Bernt Finsrud
11	Harald Kjernli	32	Chr. Anrudhaugen
12	John Pettersen	33	Ottar Rønning
13	Sigmund Forseth	34	Iver O. Lien
14	Hj. Snilsberg	35	Øystein Dahl
15	Rakel Sandøy	36	Martinus Skaar
16	Olav Svendsrud	37	Ole M. Stubberud
17	Even Høgsveen		
18	Olof Jørstad		
19	Ivar Øygard		
20	Sogneprest Dahlen		
21	Fru sogneprest Dahlen		

Medlemmer i V. Gausdal historielag 1945.

1	Ole E. Snertingdalen
2	Amund Flutuen
3	Simen Forseth
4	Ole M. Stubberud
5	Nils Kalstad
6	Amund Tøftum
7	Olav Kirkebø
8	Simen Nordgaarden
9	Alfred Høyer
10	Olav Aspesletten Faaberg
11	Nikolai Bø
12	Olav Marhisen, Faaberg
13	Rudolf Helleberg
14	Anders Melbø
15	Gustav Rønning, Lilleh.
16	Ivar Rønning, Lilleh.
17	Kristofer Kalstad, Lilleh.
18	Ingeborg I. Kalstad, Lilleh.
19	Arne Kalstad
20	Einar Galaasen
21	Harald Skaalenget
22	Martin Barlund
23	Albert Ulsrud
24	Olav Olstad
25	Per Nergaarden
26	Hans Smelien
27	Jon Ivarson
28	Asbjørn Bø
29	Øyvind Haave
30	Per O. Foss
31	Iver Gumpholen (død)
32	Bendik Madslie (død)

33	Sigurd Sønsteli
34	Stener Kalstadrud
35	Ottar Solbjørg
36	Kaare Forseth
37	Ragna I. Helleberg
38	Carl Holen
39	Syver Treteng
40	Sigurd Kalstad, Lilleh.
41	Bernt Finsrud
42	Chr. Aanrudhaugen
43	Ottar Rønning
44	Iver O. Lien
45	Øistein J. Dahl
46	John Pettersen
47	Sigmund Forseth
48	Rakel Sandøi
49	Rønnog Vengshol
50	Olav Svensrud
51	Even Høgsveen
52	Olaf Jørstad
53	Ivar Øigard
54	Martinus Skaar
55	Lensmand Skarra
56	Eiliv Kraabøl
57	Harald Foss

Magnhild Bueie bet. 1 krone for 1946

Fortegnelse over medlemmer av Gudbrandsdalens Historielag i Ø. og V. Gausdal

Ivar Blækastad	Th. Leikvam
Harald Solvang	John Austlid
Peter Kråbøl	Lærer L. Hov
Sogneprest Bruun	Erland Austreng
Amund Flutuen	Ole Owren
Harald Foss	Ivar Nordrum
Hans N. Bø	Am. Thallaug
Ivar Aulstad	John Elstad
Simen S. Forseth	H. Thaulow
Jens Solberg	Torger Sønstevold
Ottar Solbjørg	Olaus Voldslien
Asm. Evenvold	Simen Volden
Ole S. Madslie	G. Fougner
Hjalmar Silsberg	John Heggen
Nils Kårfald	Halvor Holm (Holen)
John Myklebø	G. Berge
Statsråd Erik Enge	Ivar Reistad jr.
Erling Bjørnson	Fr. Fredriksen
Kristian Vålen	Thorstein Forseth
Kristian Holen	Amund Tøftum
Ivar Blekastad	Olav Olstad
Kirkes. S. Fedje	
Joh. K. Sprækkenhus	
Paul Kråbøl	
Trygve Bjørneng	
Ivar Wold	
John O. Holm	
Erik Østersli	
Am. Lie	
Bernt Knudtzøn	
Kristian Dahl	